

організації у фінансовому плані, а й її позитивному впливу на світ навколо, забезпечуючи довгострокову стабільність і конкурентоспроможність.

Список використаних джерел

1. Кирчата І. М., Шершенюк О. М. Розробка стратегії розвитку підприємництва на засадах ESG-орієнтирів. Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. Збірник наукових праць. 2023. № 1. С. 194–203. URL: <https://surl.gd/gahyaq> (дата звернення: 07.03.2025)
2. Вовченко О. ESG-стратегія як основа управління ризиками сталого розвитку в банках. Економіка та суспільство. 2023. № 50. URL: <https://surl.li/whywsh> (дата звернення: 07.03.2025)
3. Будяков О.Ю., Конченко Д.Р. Сучасні тенденції визначення принципів ESG у корпоративному сталому розвитку. Вісник економіки. 2024. № 60, с. 4-9. URL: <https://surl.li/khbhlu> (дата звернення: 07.03.2025)
4. Лизак, М. П., Материнська, О. А., & Гринів, Л. В. (2023). Сучасні тенденції у менеджменті: перехід до гібридної робочої моделі та дистанційного управління. *Цифрова економіка та економічна безпека*, (8 (08)), 29-36.
5. Материнська О. А. Комунікаційний менеджмент в системі управління бізнесом: реалії воєнного часу. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». Випуск 3 (73) - Видавничий дім «Гельветика», 2023. – С. 52-57.

Матяш Ілля Сергійович

здобувач ступеня вищої освіти магістр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

КОМПЛАЄНС І ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ЦИФРОВІЙ ЕПОСІ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ЕЛЕКТРОННОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Комплаєнс – це система заходів, процедур, правил та заходів контролю, спрямованих на забезпечення дотримання організацією або працівником законодавства, етичних стандартів, регуляторних вимог та внутрішніх правил [1]. У контексті електронної демократії комплаєнс включає заходи щодо запобігання корупції, забезпечення прозорості цифрових процесів та дотримання прав громадян у сфері електронного врядування.

Поняття доброчесність не визначено в законах. Найбільш глибоко сутність цієї цінності відображає англійське слово “integrity”, Кембриджський словник тлумачить його як якість бути чесним та мати тверді моральні принципи, які не змінюються під впливом обставин [2]. У цифровій сфері доброчесність означає відкритість, відповідальність

державних органів та запровадження механізмів, що мінімізують корупційні ризики.

На законодавчому рівні поняття електронної демократії визначено у «Концепції розвитку електронної демократії в Україні». «Електронна демократія - форма суспільних відносин, за якої громадяни та організації залучаються до державотворення та державного управління, а також до місцевого самоврядування шляхом широкого застосування інформаційно-комунікаційних технологій в демократичних процесах» [3].

Правове регулювання електронної демократії є сукупністю законів, нормативних актів та міжнародних угод, які визначають принципи, механізми та інструменти електронної демократії. Основні документи, що створюють основу для впровадження та розвитку електронної демократії в Україні:

- Конституція України;
- Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг»
- Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги»;
- Закон України «Про доступ до публічної інформації»;
- Закон України «Про звернення громадян»;
- Закон України «Про інформацію»;
- Закон України «Про публічні закупівлі»;
- Закон України «Про адміністративні послуги»;
- Закон України «Про публічні електронні реєстри»;
- Закон України «Про захист персональних даних»;
- Концепція розвитку електронної демократії в Україні.

Організаційна складова електронної демократії включає державні органи та установи, що відповідають за розробку та впровадження цифрових демократичних механізмів.

Міністерство цифрової трансформації України відповідає за формування та реалізацію державної політики у сфері цифровізації, відкритих даних, національних електронних інформаційних ресурсів, впровадження електронних послуг та розвиток цифрової грамотності громадян.

Для забезпечення електронної демократії потрібні відповідні електронні інструменти. Варто відзначити електронні петиції, громадський бюджет, електронне голосування, електронне правосуддя, відкриті дані та електронний документообіг. Дотримання принципів комплаєнсу та доброчесності є важливим аспектом в їхньому коректному функціонуванні.

Організаційно-правовий аспект електронної демократії – це поєднання правових норм, державних ініціатив, цифрових платформ і громадянської активності, які разом формують систему онлайн-взаємодії громадян і влади. Для ефективної роботи цієї системи необхідно вдосконалювати законодавство, забезпечувати кібербезпеку та підвищувати цифрову грамотність населення.

Також організаційно-правовий аспект електронної демократії має низку викликів:

1. Високі ризики кібератак і витоку інформації. Сучасні електронні платформи та бази даних мають численні технічні вразливості.

2. Недостатній рівень цифрової грамотності громадян. Це обумовлюється відсутністю систематичного навчання та просвітницьких програм з цифрової грамотності, внаслідок призводить до нерівномірного доступу до електронних послуг.

3. Відсутність чітких механізмів за прозорістю електронного врядування. Недостатньо регламентовані процеси прийняття рішень в електронному форматі можуть створити умови для корупційних практик та зловживань. Наявність неузгоджених або застарілих нормативних актів щодо цифрової взаємодії знижує ефективність механізмів контролю та аудиту електронних систем.

Список використаних джерел

1. Для чого компаніям комплаєнс і хто має його впроваджувати? *Юрліга*: веб-сайт. URL: https://jurliga.ligazakon.net/analytics/220806_dlya-chogo-kompanyam-komplans--khto-ma-yogo-vprovadzhuвати (дата звернення: 04.03.2025).

2. Що для вас означає доброчесність? *Foundation for Defense of Democracies*: веб-сайт. URL: <https://www.fid-foundation.com.ua/news/shcho-dlia-vas-oznachaie-dobrochesnist> (дата звернення: 04.03.2025).

3. Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації : Розпорядження Кабінету міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 797-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-%D1%80#Text>

Мельник Софія Олександрівна

здобувачка ступеня вищої освіти бакалавр

Вінницького державного педагогічного університету

імені Михайла Коцюбинського

РЕАЛІЗАЦІЯ ПОВНОВАЖЕНЬ АРБІТРАЖНОГО КЕРУЮЧОГО У СПРАВАХ ПРО НЕПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

На виникнення неплатоспроможності фізичної особи впливають різні фактори, що перешкоджають виконанню нею зобов'язань перед кредиторами. Із введенням в дію Кодексу України з процедур банкрутства [далі – КУЗПБ] вперше було передбачено застосування судових процедур до фізичної особи, яка не здійснює підприємницької діяльності[1]. Фізичні особи набули право звернення до господарського суду із заявою про відкриття провадження у справі про власну неплатоспроможність.